

Dosarul nr. 2rac-234/2022
2-18170510-01-2rac-30092022

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (E. Badan-Melnic)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (M. Guzun, V. Sîrbu, V. Buhnaci)

Î N C H E I E R E

30 noiembrie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al
Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecători

Dumitru Mardari
Mariana Pitic
Victor Burduh

examinând admisibilitatea recursului declarat de Consiliul municipal Chișinău și Primăria municipiului Chișinău,

în cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Consiliul municipal Chișinău și Primăria municipiului Chișinău împotriva Cooperativei de Construcție a Garajelor nr. 43 cu privire la încasarea datoriei, împotriva deciziei din 15 iunie 2022 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă :

La 09 iulie 2018, Consiliul mun. Chișinău și Primăria mun. Chișinău s-au adresat cu cerere de chemare în judecată, concretizată ulterior, împotriva Cooperativei de Construcție a Garajelor nr. 43, prin care au solicitat încasarea sumei de 388 899,69 de lei, ce constituie plata pentru folosirea terenului dat în arendă.

În motivarea acțiunii au invocat că potrivit prevederilor art. 10-10/1 din Legea nr. 1308 din 25 iulie 1997 privind prețul normativ și modul de vânzare-cumpărare a pământului, proprietarii de imobile amplasate pe terenurile autorităților administrației publice locale, urmează în mod obligatoriu să-și legalizeze drepturile asupra terenurilor ca urmare a arendării lor sau procurării în urma vânzării-cumpărării. În cazul când persoanele date refuză de a încheia contractele sus-numite, Primăria mun. Chișinău (autoritățile administrației publice locale), în mod unilateral, stabilește plățile pentru folosirea terenurilor, care vor fi achitate benevol sau forțat prin intermediul instanțelor de judecată.

Din motiv că pârâtul nu a încheiat niciunul din contractele menționate anterior, la data de 30 iulie 2010 Consiliul municipal Chișinău a adoptat decizia nr. 9/23 „Cu privire la stabilirea plății anuale pentru folosirea terenurilor proprietate municipală”. Potrivit prevederilor pct. 1-2 din decizia respectivă, art. 42 din Codul funciar, s-a stabilit că lotul de pământ din str. Xxxx, cu suprafața de 0,57 ha, pe care este amplasat imobilul, constituie proprietate municipală și s-au stabilit plățile pentru folosirea terenului nominalizat.

La 01 mai 2013, Consiliul municipal Chișinău a adoptat decizia nr. 3/23 „Cu privire la aprobarea Regulamentului privind gestionarea resurselor financiare municipale” și nr. 3/24 „Pentru aprobarea Metodologiei calculării prețului estimativ al terenurilor din intravilanul municipiului Chișinău”.

Astfel, prin reclamația nr. 01/1-08-397 din 15 februarie 2019, pârâtul a fost informat despre datoria acumulată pentru perioada 30 iulie 2010 - 10 aprilie 2019, în sumă de 388 899,69 de lei.

Au solicitat încasarea de la Cooperativa de Construcție a Garajelor nr. 43, în beneficiul Consiliului municipal Chișinău, plata pentru folosirea terenului în sumă de 388 899,69 de lei.

Prin hotărârea din 28 septembrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, acțiunea a fost admisă.

S-a încasat din contul Cooperativei de Construcție a Garajelor nr. 43, în beneficiul Consiliului mun. Chișinău plata pentru folosirea terenului proprietate municipală din mun. Xxxx, în sumă de 388 899,69 de lei.

S-a încasat din contul Cooperativei de Construcție a Garajelor nr. 43, în contul bugetului de stat suma de 11 666,99 de lei cu titlu de taxă de stat.

La 02 octombrie 2021, Cooperativa de Construcție a Garajelor nr. 43, a depus cerere de apel împotriva hotărârii din 28 septembrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

Prin decizia din 15 iunie 2022 a Curții de Apel Chișinău, s-a admis apelul declarat de Cooperativa de Construcție a Garajelor nr. 43, s-a casat hotărârea din 28 septembrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru și s-a emis o decizie nouă prin care s-a admis parțial cererea de chemare în judecată depusă de Consiliul mun. Chișinău și Primăria mun. Chișinău împotriva Cooperativei de Construcție a Garajelor nr. 43, privind încasarea datoriei.

S-a încasat de la Cooperativa de Construcție a Garajelor nr. 43, în beneficiul Consiliului mun. Chișinău plata pentru folosirea terenului proprietate municipală din mun. Xxxx, pentru perioada iulie 2015 - aprilie 2019, în sumă de 126 555 de lei.

În rest, acțiunea depusă de Consiliul mun. Chișinău și Primăria mun. Chișinău, a fost respinsă ca tardivă.

S-a încasat din contul Cooperativei de Construcție a Garajelor nr. 43, în contul bugetului de stat suma de 3 796,65 de lei cu titlu de taxă de stat, pentru examinarea cauzei în prima instanță.

S-a încasat de la Consiliul mun. Chișinău și Primăria mun. Chișinău în beneficiul Cooperativei de Construcție a Garajelor nr. 43, taxa de stat achitată la depunerea apelului în sumă de 5 472,25 de lei.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a invocat că, instanța de fond eronat a dispus admiterea acțiunii integral, încasând de la Cooperativa de Construcție a Garajelor nr. 43 datoria pentru folosirea terenului proprietate municipală pentru perioada 30 iulie 2010 – 10 aprilie 2019, invocând prevederile art. 267 alin. (1) din Codul civil (în redacția până la 01.03.2019), conform cărora termenul general în interiorul căruia persoana poate să-și apere, pe calea intentării unei acțiuni în instanță de judecată dreptul încălcat, este de 3 ani.

Astfel, pretențiile înaintate de către Consiliul mun. Chișinău, Primăria mun. Chișinău, până în iunie 2015, inclusiv, sunt prescrise. Or, în condițiile în care

cererea de chemare în judecată a fost depusă la 09 iulie 2018, iar termenul de prescripție nu a fost întrerupt, sunt tardive pretențiile privind încasarea datoriei pentru perioada de până la data de 08 iulie 2015.

A menționat Curtea de Apel Chișinău că acțiunea este întemeiată parțial și anume, în partea încasării datoriei la plata pentru folosirea terenului proprietate municipală, pentru perioada iulie 2015 - aprilie 2019 și care constituie suma de 126 555 de lei, iar în partea încasării datoriei pentru perioada anterioară, iulie 2010 - iunie 2015, acțiunea este prescrisă de drept or, pretențiile în această parte au fost înaintate după expirarea termenului de 3 ani, prevăzut de lege.

La 19 septembrie 2022, Consiliul mun. Chișinău și Primăria mun. Chișinău, au declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel din 15 iunie 2022 prin care au solicitat casarea parțială deciziei instanței de apel cu menținerea în vigoare a hotărârii instanței de fond.

În motivarea recursului au invocat că, instanța de apel, la pronunțarea deciziei a încălcat normele dreptului material în partea admiterii cererii de apel depuse de Cooperativa de Construcție a Garajelor nr. 43.

Au invocat că, prin decizia Consiliului municipal Chișinău nr. 9/23 din 30 iulie 2010, a fost stabilită plata pentru folosirea terenului amplasat în mun. xxxx str. Xxxx, în sumă de 51 528 de lei. Ulterior, în rezultatul adoptării deciziilor nr. 3/23 și 3/24 din 02 aprilie 2013, prin care au fost aprobate „Metodologia calculării prețului estimativ al terenurilor din intravilanul municipiului Chișinău” și „Regulamentul privind gestionarea resurselor funciare municipale” prețul pentru folosirea terenului a fost ajustat la suma de 73 644 de lei pe an. Despre acest fapt intimatul a fost informat prin reclamația nr. 01/1-08-397 din 15 februarie 2019.

Menționează că, potrivit bilanțului de calcul prezentat de Direcția Generală Arhitectură, Urbanism și Relații Funciare, precum și planului calculării și achitării, Cooperativa de Construcție a Garajelor nr. 43 înregistrează datorii pentru perioada 30 iulie 2010 - 10 aprilie 2019, în sumă de 388 899,69 de lei.

Consideră că soluția Curții de Apel Chișinău în partea a încasării de la Consiliul mun. Chișinău și Primăria mun. Chișinău în beneficiul Cooperativei de Construcție a Garajelor nr. 43, a taxei de stat achitată la depunerea apelului în sumă de 5 472,25 de lei, este neîntemeiată, deoarece Cooperativa de Construcție a Garajelor nr. 43, a avut posibilitatea de a participa în prima instanța pentru a prezenta toate motivele de fapt și drept în susținerea poziției sale, însă au refuzat neîntemeiat de a se prezenta.

La 30 septembrie 2022, Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa participanților copia cererii de recurs depusă de către Consiliul mun. Chișinău și Primăria mun. Chișinău, cu înștiințarea despre posibilitatea depunerii referinței, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire anexată la materialele dosarului (f.d.195).

La 12 octombrie 2022, Cooperativa de Construcție a Garajelor nr. 43, a depus referință la recursul declarat de Consiliul mun. Chișinău și Primăria mun. Chișinău, prin care a solicitat declararea inadmisibilă a recursului.

Cu referire la termenul de declarare a recursului, instanța de recurs menționează că Curtea de Apel Chișinău a pronunțat dispozitivul deciziei la 15 iunie 2022, care a fost expediată participanților la proces, prin intermediul poștei electronice la data de 07 septembrie 2022 (f.d. 183).

În conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Astfel, instanța de recurs constată că Consiliul mun. Chișinău și Primăria mun. Chișinău, s-a conformat prevederilor legale, declarând recurs la 19 septembrie 2022, împotriva deciziei instanței de apel, în termenul stabilit de lege.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) și (3) din Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copieii de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

Examinând temeiurile recursului completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține următoarele.

Temeiurile de declarare a recursului sunt prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Instanța de recurs reține, că examinarea admisibilității recursului presupune verificarea conformității temeiurilor invocate în cererea de recurs cu temeiurile prevăzute în art. 432 din Codul de procedură civilă.

La caz, Colegiul constată că argumentele invocate în cererea de recurs nu se încadrează în limitele stabilite de norma indicată, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei contestate or, motivele recursului sunt similare celor invocate în cadrul judecării pricinii, asupra căror instanța de apel s-a pronunțat.

Dezacordul recurentului cu decizia instanței de apel, relatarea situației nu constituie un temei de casare a deciziei recurate or, recursul exercitat conform Secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că, potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 din Codul de procedură civilă.

Din recursul declarat nu rezultă că instanța a apreciat arbitrar probele.

În acest sens Curtea Europeană a Drepturilor Omului în jurisprudența sa constantă statuează că, dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări

implicit admise (Golder împotriva Regatului Unit, p.38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), p. 230). Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, p. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, p. 45).

Curtea a mai reiterat că, modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem (a se vedea Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-I, p. 141, § 39).

La fel, conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În conformitate cu art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Având în vedere cele expuse mai sus, recursul declarat de către Consiliul mun. Chișinău și Primăria mun. Chișinău, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă și, drept urmare, este inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 270, 433 lit. a), 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se consideră inadmisibil recursul declarat de către Consiliul municipal Chișinău și Primăria municipiului Chișinău.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Dumitru Mardari

judecători

Mariana Pitic

Victor Burduh